

KATOLIKA MONDO

Universala Organo por tut-
ocuala internacia organo de „Internacio katolika“ (Ika),
de „Mondjunularo Katolika“ (Moka).

mondaj interesoj katolikaj
de „Internacia katolika Esperanto Oficejo“ (IKEO)
kaj de „Blanka kruco“ (internacia mislo katolika)

Numero 10, 1922

I. Jarkolekto 1921/22

La politika tasko internacia de la katolikaro.

La tagoj de Ĝenovo finiĝis. La internacia parlamento klopodis plej energie solvi urĝajn demandojn de la tuteŭropa politiko. Admirinda teatraĵo tutmonda. La ĉefa problemoj tie estis la giganta batalo inter du ideoj, inter du sistemoj de la venonta epoko: ĉu repaĉiga politiko, ĉu perforta milito estu la signo de la estonta tempo. Kiun vojon elektu la katolikaro? Neniam dubol! Ĉar nia glora Papo ja montris al ni la vere kristanan metodon. En tre kriza momento, kiam la tuta konferenco ŝajnis malsukcesi, li eklevis sian zorgoplenan patran voĉon, admonante la ŝtatestrojn kaj popolojn, ke ili serĉu la vojon de kristana paco.

Cu la katolikaro aŭdis ĉi tiun voĉon? Ĉu ĝi komprenis la gravecon de tiu paŝo? Ĉu ĝi tiras la necesajn konsekvencojn por l' estonto?

Gravaj demandoj! Sendube taŭga okazo, ke ni serioze esploru la konsciencon, ke ni diligente studu la demandojn: ĉu la katolikaro nuntempa ĉie kaj ĉiam plenumis sian gravan taskon sur la kampo de la tutmonda politiko?

Politiko estas vorto, kiu ofte ektimigas eĉ bonvolajn internaciemojn, kiuj opinias, ke la moderna politiko nur disigas la homojn kaj la naciojn, eĉ la katolikajn fratojn. Laŭ ilia penso, l'ka plej zorgeme evitu pritrakti politikajn demandojn. Bone ni komprenas la zorgojn de tiuj amikoj. Tamen oni diferencu diligente! Ne la politiko per si mem disigas la naciojn. Tute nel Nur la malbona, la malĝusta politiko, la nacia egoismo, la ŝovinismo, kiun tre seriozaj kristanoj nomas grandan herezon de la moderna tempo. Al ĉi tiu nekristana kaj funesta metodo moderna ni nepre devas kontraŭstarigi la „katolikan“ politikon, kiu estas bazata sur la eternaj fundamentoj de la katolika religio. Ĉar la instruo de Jesuo Kristo ne estas ĉifono de papero, kies enhavon oni nur lernu parkere por ne plenumi ĝin praktike. La sankta evangelio estas universala kaj ĉiondeviga postulo, kiu nepre devas esti realigata senkompromise en la tuta vivo, do ankaŭ sur la kampo de la tutmonda politiko. Kaj la sankta doktrino de nia eklezio diras, ke ĉiuj homoj, kiel infanoj de unu sama ĉiela patro, estas

tutmonda popolfamilio; ĝi diras, ke la kristanoj, la katolikoj havas la sanktan misian taskon, realigi la principojn de la Dia regno surtera en la tuta mondo kaj en ĉiuj rilatoj, do ankaŭ en la internacia kunvivo de la popoloj, ĝi diras: amu vian proksimumon kiel vin mem... amu vian malamikon! Do la justeco universala kaj la amo ĉionampleksa devas esti la komuna fundamento de vere katolika mondpolitiko. Tiuspeca fundamento ne disigas, sed kunigas al praktika sukceso.

Do estas natura konsekvenco de praktikata kristanismo, ke la katolikoj klopodu ankaŭ en la internacia vivo realigi la sanktajn postulojn de la Evangelio; ke ili praktike kunlaboru en la justa solvo de la internaciaj politikaj problemoj, ke ili por tiu alta celo internacie organizu siajn fortojn politikajn laŭ la bezonoj de la moderna tempo kaj tio, por ke estu vive realigata la Dia regno sur la tero.

Per tiu granda misia tasko de l' katolikaro sur la politika teritorio, la agadmaniero de l'ka estas klare fiksita:

Ika ne estas politika movado. Ho ne! Ĝi politike estas sendependa kaj neŭtrala (se oni volas uzi ĉi tiun vorton), same kiel la Apostola Seĝo politike estas „neŭtrala“; ĉar l'ka ne konas diferencon inter rasoj kaj lingvoj, inter klasoj kaj partioj. Por ĝi nur ekzistas katolikoj kaj katolika politiko internacia sur la fundamento de justeco kaj amo. Kompreneble kiel internacia katolika movado ĝi havas plej grandan intereson, ke la katolikaj principoj estu realigitaj ankaŭ en la interŝtataj rilatoj tutmondaj; ĝi havas plej grandan intereson, ke la katolikoj sukcese kolektu internacie ankaŭ la politikajn fortojn, ke ili trovu taŭgajn ilojn por realigi fruktoriecan kunagadon. La internacia politika organizo mem unue estas la tasko de la katolikaj politikistoj kaj deputatoj. Ika estonte kiel estinte kore salutas kaj laŭpove subtenas la tiucelajn klopodojn kaj ĝoje ni povas sciigi, ke ĝi estas en plej amika interrilato kun la koncernaj klopodoj. Reciproka kunhelpo en ĝusta tempo do ne estas duba.

La praktika organizigo de la katolikaj fortoj sur la internacia politika kampo.

La internacia kunlaborado de la katolikoj sur politika kampo estas natura konsekvenco de la universala misia tasko de l' eklezio. Kaj precipe la moderna tempo postulas tiucelan agadon. Pripensu nur! La kontraŭuloj de la katolika religio, precipe la framasono deposedas plurajn centojn da homoj influantaj internacian, kiuj precipe sur politika kampo, per la gazetoj kaj parlamentoj, realigas siajn funestajn celojn. Kaj la ruĝa internacio, kvankam momente disigita en plurajn malamikajn sekciojn, tamen estas internacia forto politika, kiu per siaj amasoj hodiaŭ havas decidan influon en la internacia politiko. En Ĝenovo unufoje komunista registaro estas rekonata kiel samrajtigita membro de la popolfamilio...

Kaj ni katolikoj? Kie estas la katolika internacia agado politika? Kiam Benedikto XV, la granda papo de l' paco, dum kaj post la milito senlace petegis la popolojn, forlasi la vojojn de perforto kaj realigi la principojn de kristana paco, kie estis la katolikoj? Kaj nun la nova papo denove predikas al la homaro la evangelion de kristana paco. Kie nun estas la katolikoj?...

Pesimistoj ofte diras: ĉesu, ĉesu! Vi neniam sukcesos. Mi nur demandas tiujn: Ĉu ne estus abomena honto, se ni katolikoj ne sukcesus en tio, kion kontraŭuloj jam delonge kaj plejparte kun bona sukceso realigas. Malsukceso daŭra estus kvazaŭ bankroto de l' kristanismo.

Sendube neniu realista observisto de la tutmonda vivo katolika neos, ke la malfacilaĵoj por efika kreo de internacia kunlaborado sur politika kampo nuntempe estas grandegaj. Mi nur memoras kelkajn:

En multaj ŝtatoj ne ekzistas hodiaŭ nacia organizo politika de la katolikoj. Tiu fakto multe malhelpas unuecan kunlaboradon. Ĉar estas malfacile aligi la katolikojn de tia lando al efika organizo internacia. Malgranda bildo de politika organizo katolika en kelkaj ŝtatoj — kiu samtempe montras la katolikajn fortojn politikajn en la mondo — pruvu tion:

Italujo: Partito populari: 106 deputatoj, 8 senatoj; proporcio: Katolikaj deputatoj 106, aliaj 510.

Belĝujo: Partis Catholique: 81 deputatoj, 44 senatoj; proporcio: parlamento 81:186; senato 44:93; entute 125:278.

Graco atendanta.

Biblia rakonto de A. v. Krane.

(Fino.)

„Kredu al mi, virino, venos la horo, kiam vi nek sur ĉi tiu monto nek en Jerusalemo adoros la Patron. Vi adoradas kion vi ne konas, sed ni adoras, kion ni konas. Ĉar el la Judoj venas la savo. Sed venos la horo — kaj jam estas — kiam la veraj adorantoj adoros la Patron en spirito kaj vero. Dio estas spirito. Kaj liaj adorantoj devas lin adori en spirito kaj vero.“

Reĝa respondo! Sed pli — Dia respondo. — La virino kvazaŭ rigidigis por la grandeco, kiu malkaŝas sin lumklare antaŭ ŝiaj okuloj. Ŝi, la maleŝtata Samarianino estas indigita aŭdi tiom grandiozajn verojn. Sed Dio plejofte elektas la plej malgravan ilon por siaj celoj. Ĉi tiu virino estas elektita, ĉar ŝi estas fidela en tiu unu, ke ŝi ne volas malpligrandigi siajn pekojn, ke ŝi obeeme sin donas al la pli bona ekonomo kaj konfesas: mi estas pekinta. Nenion alian ŝi deziras ol obei la pli altan direktadon. Tial levigas en ŝia animo iom post iom la suno de l' vero. Kaj ĉi tiu suno lumigadas paradizon tiom mirindan, ke la graco-favorita tute ne kuraĝas ĝin rigardi, sed nur timeme kaj hezitante, kvazaŭ blindigite per troa brilego diras: „Mi scias, ke venos la Mesio, kiu estas nomata la Kristo. Kiam li venos, li sciigos ĉion al ni.“

Ĝis tien ŝi estas veninta. Nun superŝutas ŝin la suno de l' graco je plena luno per unu vorto de la fremdulo. Li diras, dum ŝi malarbitre fleksas la genuojn: „Mi estas la Mesio, mi, kiu parolas kun vi.“

Post tio ekigas profunda silento. Tio granda silento, ke oni malsupre en la profundo aŭdas la akvon klukante murrurantan. Ĉar en la ĉirkaŭaĵo de tiu, kiu diris tian vorton, nenio en la naturo kuraĝas sin movi. Eĉ la kanto de griloj subite silentiĝas. Kaj super la Garicimo estingiĝas ĉiu lumo, tiel ke ĝi ne plu brile radias, sed staras sen lumo kiel simbolo de tio, kion li ĵus estis dirinta pri ĝi.

Sed iom post iom ekflamas en la Samarianino fajro, kiu ne konas plu retenan katenon, sed fortiregas ŝin al superfluita felico.

Ho trovita estas la akvo de l' vivo, la akvo, je kiu ŝi soifigis! Savita ŝia animo! La tuta glorbildo de l' ĉielo kun ĉiaj beleĝoj malfirmiĝas antaŭ ŝiaj ĝoĝoj lumantaj okuloj. Ŝi babildas senintermitajn vortojn, mem ne sciante, kion ŝi diras; nur unu dezirego ŝi sentas, al ĉiuj diri sian nedireblan felicon. Li! estas, la forta helpanto, por ŝi kaj por tuta ŝia popolo. Ŝi ja bone komprenas, ke la Mesio volas helpi ne nur al ŝi sole, sed per ŝi al ĉiuj kulanlandanoj. Ho, li estas milda kaj kompatema. Ĉe li ne ekzistas ekzilitoj kaj forpelitoj. Li nur deziras bonvolajn animojn kaj pentolaremajn korojn, por ilin konduki al sia regno. Ŝi devas rapidi, rapidegi por publike ekvoki la miraklan sciigon, por laŭte anonci, ke estas aperinta la sanktoleito de l' Sinjoro, ke Dio ek-lumis por la tuta homaro la ĉielan sunon de sia kompatema amo. Ŝi devas venigi tien ĉi siajn samurbanojn, por ke ili aŭdu kaj vidu...!

Nun ŝi forkuras, lasante sian krucon kaj forgesante antaŭentiri sian vualon. Ŝi eĉ ne rimarkas, ke fremdaj viroj venis intertempe, certe anoj de l' Mesio, kiuj ŝin ringardas per espremaĵoj okuloj. Kio ŝin tuŝas

tio? Ŝi estas blinda kaj surda kaj sensenta koncerne eksterajn aferojn, nur plenigita per la unusola emocia fakto: „La savo de l' mondo estas aperinta! Rapidegante ŝi kuras tra la sunardo. Kristo regardas la forkurantan kion milda rideto, dum li trankviligas la disĉipolojn dirante tiom pezaĵajn vortojn, ke ilia intelekto nun apenaŭ povas kompreni...“

Sed en Ŝihar estigas granda tumulto, kiam la virino senprie sin ĵetas en la tagmezan ripozon de la loĝantaro kaj kurante de domo al domo anoncas sian miraklan sciigon: „Venu kaj vidu homon, kiu diris al mi ĉion, kion mi faris. Ĉu ĉi tiu eble ne estas la Kristo?“

La homoj unue ektimigas kaj pensas, ke ŝi perdis la intelekton. Poste ili ekskurpiĝas. Unu foriras, unu sekvas, tiam venas du, nun kvar, nun sep kaj fine ĉiuj estas kune kaj marŝas kun la virino al la Jakoba putjo, kie atendas la graco. Ili ja ne estas malbonvolaj kaj obstinaj, nur trompitaj kaj nesciaj. Pro tio li venis al ili, kiu kompatas ĉiujn erantojn kaj al ili montras la vojojn de Dio, por ke ili venu en la regnon de l' Patro.

Kaj li trovas la Mesion, kiel ĉiuj, kiuj lin serĉas sincere! Ili kredas, ili fidas al li kaj estas pretaj fari penton kaj vivon laŭ liaj ordonoj. Ili postulas nenion alian ol ĉiam aŭdi de liaj vortoj pri l' eterna vivo.

Ili fine lin petas, ne preteriri la urbon, sed resti. Volonte li plenumas la peton kaj restas dum du graco-plenaj tagoj eĉ il. Kiam li fine devas foriri, li benas ilin kaj iliaj postgradas lin, dum ili vidas lin blanke briletantan veston...

Anglujo: depost la foriro de la irlandanoj: parlamento 5 katolikoj (en diversaj partioj), en senato 35; proporcio 5:580; 35:710. Katolika partio aŭ bloko ne ekzistas.

Germanujo: entute 89 katolikaj deputatoj; proporcio 89:469; inter ili „Centrum“ 69, bavariaj popolarpartio 20; komuna bloko ne ekzistas, tamen en religiaj demandoj komuna agado.

Francujo: Aparta katolika partio ne ekzistas. La katolikaj deputatoj apartenas al plej diversaj grupoj. Ekzaktaj statistikoj ne estas eble. Komuna bloko aŭ sekretariejo ne ekzistas; la tiel nomitaj „liberalaj grupoj“ favoras la katolan aferon.

Simila situacio en Hispanujo.

En Polujo kaj Hungarujo novaj balotadoj okazos; tiam oni havos ekzaktan informon.

Usono: Aparta katolika partio ne ekzistas; ankaŭ ne komuna politika sekretariejo. Lasttempe N.C.W.C. (National Catholic Welfare Council), la nacia centro de la katolika agado en Washington, starigis propran sektion por la politika agado, kiu tamen ne akcelas la kreon de katolika partio, sed nur la edukadon de la katolikoj kaj la defendon de la katolikaj aferoj ĉe la registaroj de la apartaj ŝtatoj.

Simila situacio en Suda Ameriko. En multaj tieaj ŝtatoj la katolika vivo mirinde ekfloras. Sed plej grandparte la parlamentoj kaj registaroj ankoraŭ estas gvidataj de liberalistaj framasonoj. La diversaj klopodoj, krei influajn katolikajn aŭ kristanajn partiojn, laŭ niaj informoj ĝis nun ankoraŭ ne havis grandajn sukcesojn.

Rezultoj: Kompare al la granda nombro de la katolikoj sur la terondo (300 milionoj) la efika organizo sur la politika kampo tute ne estas sufiĉe komplete. En multegaj ŝtatoj, kie estas granda nombro de katolikoj, neniu ekzistas katolika organizo aŭ instituto komuna por politikaj aferoj. Tial ni ne miru, se la kontraŭuloj de l' eklezio ofte plej facile en parlamentoj kaj registaroj sukcese kontraŭbatalas la eklezion. Estus nepre alcelinda, ke en ĉiu ŝtato ekzistu almenaŭ komuna katolika sekretariejo por politikaj aferoj, kiu organizu komunan agadon de la katolikaj deputatoj (kiuj povas anĝeli al diversaj partioj), almenaŭ por religiaj kaj religie-sociaj problemoj. Do la sufiĉa organizo de la naciaj fortoj politikaj estas la unua paŝo por efika internacia kunlaborado de la katolikoj.

Tria granda malhelpo estas la disunuigo de la katolikoj apartlandaj sur politika kampo. Katolikaj deputatoj troviĝas ofte en la ekstreme konservativa dekstro kaj same en la radikala progresema maldekstro kaj ne rare la unuj akre kontraŭbatalas la aliajn. Se ne estas eble — manke ne sufiĉe kristana kaj tolerema spirito — unuigi katolikajn fratojn enlande almenaŭ por komuna agado en religiaj demandoj, kiamaniere ilin kunigi internacie? Tial ni vidas lastatempe klopodojn per realigi unue internacian kunagadon de samcelanaj grupoj ekz. la parlamentajn grupojn havante similan programon kiel la „popolaroj“.

Plej granda malfacilaĵo fine estas la nacia-spirito, kio efektive ankaŭ la katolikajn fratojn diverslandajn krucele disiras. La moderna nacia egoismo bedaŭrinde forigis preskaŭ tute la belan konscion de la mezepoka kristana periodo, kie la kristanaj popoloj estas unu granda familio, kiu solidare devas defendi kaj disvastigi la Sanktan Eklezion. Nur la viva interna spirito, kiu aliigas la korojn, nur la brulanta fajro de universala amo, elfluanta de la sankta koro de Jesuo Kristo, povas efiki, ke denove estigu la „komunio de la sanktoj“ sur la terondo, la spirita bazo de la praktika kunlaborado.

Mi finas. La internacia kunlaborado de la katolikoj sur politika kampo estas urga neceseco en la moderna epoko de la internacia kunvivado. La defendo de la „sankta eklezio postulas tion; sed ne nur la defendo, sed la universala misia tasko de l' Savinto, realigi ĉie kaj ĉiam kaj senkompromise la principojn de la sankta evangelio. Sed la vojoj kaj iloj por praktike realigi tiuspecan kunlaboradon estas malfacilaj. Unue estas neceso, ke la katolikoj apartlandaj trovi organizojn aŭ institutojn konvenajn al la situacio enlande. Tiam sendube samcelanaj grupoj kunligiĝos al internaciaj laborunuigoj, kaj tiamaniere poŝto poŝto paŝo organe kreskos la internacia politika movado katolika kiel speciala branĉo de la universala organizo de la katolikaj fortoj tutmondaj. Pioniroj de la internacia agado ekstaru, agadu, laboru senlace!

Kasparo Mayr.

Por la katolikaj elmigrantoj!

La moderna evoluo antaŭmilita multe favoris la elmigradon. Centmiloj da homoj poire postlastis sian patrolandon por serĉi — ĉu pordaŭre, ĉu por tempo — novan hejmlandon. La milito tute fermante la landlimojn finis ankaŭ la elmigradon antaŭmilitan.

La milito kreis novajn kialojn por multnombra elmigrado. Multegaj vivelecoj estas detruitaj per milito kaj revolucio. Multnombraj estas la homoj, kiuj nun forrigardas, serĉante en fremdaj landoj la feliĉon, kiun ili perdis hejme. Nur tre malmultaj trovis ĝis nun la plenumon de siaj revoj. La plimulto de la ŝtatoj, kiuj antaŭe estis akceptintaj elmigrantojn, pro la propra ekonomia krizo kaj pro timo de importataj revolucioj restis fermintaj landlimojn. Precipe ĉe la ŝtatojn plej elmigremaj la monkrizo malhelpis ĝis nun la realigon de la multekosta plano de l' elmigrado. Izoluloj, kiuj sukcesis

forvojaĝi, plejofte ne sukcesis trovi sian feliĉon. Trompitaĵ de spekulanto, ili elmigris sen sufiĉa preparo, sen financaj rimedoj kaj lingvaj kapabloj, kiuj estas postulataj por tiela entrepreno; malfeliĉaj, malkuraĝigitaj, ja malseperantaj ili devis reveni hejmen, se ili ne mortis pro malsato kaj malsano!

Malgraŭ la ĝisnuna malhelpo de l' elmigrado, pro la jam nomitaj kialoj, oni devas kalkuli kun pligrandigata nombro de elmigrantoj por la venontaj jaroj. Problemo grava ankaŭ por ni katolikoj!

Problemo de l' karita prizorgado! Allogitaj per la revitaj riĉaĵoj de fremdaj landoj per la — bedaŭrinde ofte nur imagitaj! — pli facilaj kondiĉoj de l' vivo, kreskanta nombro da homoj volas riski la danĝeran entreprenon. Ĉu oni lasu ilin al la preskaŭ certa malfeliĉo? Ĉu oni toleru, ke ili, eble jam antaŭ-aŭ dumvojaĝo, tombu en la manojn de nekonsciaj profesiaj spekulantoj, ke ili perdu monon, sanon, eĉ moralon? Ke ili, alveninte en fremda lando malprokzime de konatuloj, nekonscie lingvon, leĝon, kutimojn, entombu en teruran mizeron? Ĉu oni ne devas sisteme prizorgi, ke ĉiuj estu retenataj en la patrolando, kiuj tie trovas sufiĉajn vivokondiĉojn, kiuj ne havas la necesajn rimedojn por sukcesa elmigrado, ke la malgraŭe elmigrantaj estu gardataj, trovi konsilon kaj helpon ĉiusepan, ĉu antaŭ — ĉu dum — kaj postvojaĝo, ke ili en la nova hejmlando trovi bonan laboron kaj lokon? Gravaj taskoj de sistema karita prizorgado!

Sed la elmigrado havas ankaŭ alian vidpunkton tre atentindan, nome la realigian. Plejofte oni konstatas, ke la postlaso de la kutimaj cirkonstancoj — pro manko de sufiĉe profunda religia konvinko! — ankaŭ laŭreligie forradikas la homojn. En la elmigrado tio estas des pli grava, ĉar la elmigrinto en la nova hejmlando eble trovas laŭ religie tute alian ĉirkaŭaĵon, ne povas paroli kun pastro, ne kompreni la predikon, ne konfesi en sia lingvo ktp. Do malfacila sed nepreterlasbla prob-

oooooooooooooooooooo

Kion vi faris??

por progandi la nunjaran kongreson; por varbi membrojn; por ebligi la financon sukceson.

Estas urga tempo!!

oooooooooooooooooooo

lejo de la misio katolika: konsili la elmigrantojn ankaŭ sub la religia vidpunkto, ke ili laŭeble elmigru al loko, kie ili povos plenumi siajn religiajn deojn, zorgi, ke ili trovi religian prizorgadon dum la vojaĝo, ke ili estu tuj akceptitaj de la koncerna katolika paroĥejo en la nova hejmlando ktp.

Ĝis nun multaj tielaj taskoj nur parte estas solvitaj. Laŭ nia scio ekzistas en kelkaj landoj societo aŭ komitato katolikaj por la elmigrado. La plej grava ŝajnas esti, se ni bone estas informitaj, la societo de S. Rafaelo, kiu precipe en Germanujo (Cesekretario P. Timpe Hamburgo, Besenbinderhof 28) bone estas organizita. Estas dezirinda ke la CAO de lka ricevu sciigon el ĉiuj landoj, ĉu kaj kiamaniere tie estas organizita la koncerna agado.

Car la elmigrado estas afero, kiu precipe dependas de la internacia kunhelpo; estas grava, ke oni preparoladu la koncernajn taskojn ĉe la internaciaj katolikaj laborkongresoj. Laŭ niaj informoj oni jam iniciatis prepari specialan konferencon ĉe la Luksemburga Kongreso. Mi ĝojos, se delegitoj el plej diversaj landoj interesiĝos pri tiu grava problemoj. Ni katolikoj formu vere praktikan internacian familion, en kiu ĉiu katoliko ĉie sin sentas hejme.

Dr. Rigardemo.

Penseto de pensemulo.

Lastsemajne mi aŭdis pri tre stranga okazintaĵo en la Dia regno. En iu urbo de Germanujo vivas tre fervora pastro, kiu en koro brulas servi la regnon de Dio. Precipe li elkore bedaŭras la disunigan jaluzion ofte malhelpantan la bonon en katolikaj rondoj. Tial li decidis post detala preparolado kun samcelanaj amikoj aranĝi religian semajnon kaj komunan elparoladon por ĉefaj gvidantoj de la grandaj katolikaj organizoj enlandaj. Generala aplaŭdo progresigis bone la laŭdindan intencan, sed lastmomente granda centra oficejo katolika deklaris, ke nia pastro ne estas kompetenta, aranĝi tiuspecan konferencon religian...

Do mi proponas, ke Dio estonte demandu la grandajn centrajn oficejojn naciajn, ĉu Li estas kompetenta, doni bonajn ideojn kaj iniciatajn gracojn sen antaŭe elpeti la kunsenton de la naciaj centraj oficejoj. Ofte ŝajnas esti ĉefa tasko de certaj katolikaj institutoj malhelpi por ke ne farigu tro multaj bonaj agadoj en la Dia Regno...

La pensemulo.

Interesaj novaĵoj en Esperantujo.

Esperanto marŝas al la fina venko. Pri tio dubas neniu plu. La ĵus okazinta konferenco ĉe la Ligo de la nacioj pruvus tion. Esperanto ne plu estas afero de „kelkaj idealaj izoluloj“ (kiel neinformite ofte diras kontraŭuloj). Esperanto estas problemoj, pri kiu devas sin okupi la plej altaj instancoj de la mondo. Ne mirinde. Car ni vivas en tute nova epoko de internacia kunagado. Eĉ la terura milito ne povis haltigi ĉi tiun evoluon.

La homo glove venkis tempon kaj spacon. La lokaj distancoj ĉesis esti malhelpaĵoj de internacia interkomuniko. Nur unu granda barilo restas: la diverseco de la lingvoj, kiuj staras kiel nedetruibla muro inter komo kaj homo, inter nacio kaj nacio. Sed la muro falos. Esperanto ĝin faligos.

Tia evoluo kaŭzis interesan diskuton en la samideanoj, ĉu Esperanto estonte estu celo aŭ ilo. Ni tute ne volas decidi la problemon, nur konstati la faktan kaj esprimi personan opinion. Unufleke oni diras: Esperanto estas per si mem grandioza ideo: la interfratiga kunhelpo de ĉiuj homoj per unueca helpingo; do sankta tasko, inda mem esti kaj resti celo. Precipe oni citas la konatinan vortojn de Zamenhof, kiuj ĉiam akcentis, ke Esperanto ne estas ilo por egoistaj praktikumoj aŭ eĉ kapitalistaj sinriĉemuloj; ĉefajo estas la samtempa disvastigo de la interna ideo.

Aliaj tamen serioze diras: montru al la homaro, ke Esperanto estas plej taŭga ilo por la internaciaj rilatoj: komercio, scienco, literaturo, politiko ktp., kaj la fina venko estos certa.

Praktike sin montras tia diferenco de opinioj en multaj demandoj. Ĉu poresperanta, ĉu persperanta agado, organizo, movado, gazeto. Tio estas la problemoj.

Sendube ĝis nun la granda plimulto de la organizacioj kaj gazetoj estas kvazaŭ pure poresperantaj, alcelante precipe la disvastigon de Esperanto, raportante ĉefe pri Esperantajtoj.

Sed senprejuga observisto devas konstati, ke depost la milito dua etapo de Esperanto-movado estas veninta: la poresperanta epoko. Car poresperantaj organizacioj, gazetoj, institucioj mirinde plimultiĝas. Oni komencas uzi Esperanton kiel ilon por plej diversaj fakoj kaj praktikaj taskoj de la homa agado, same kiel oni uzas presarton por ĉiuj branĉoj kaj partioj sen organizi specialajn poresperantajn organizaciojn. Mi tute ne volas diri per tio, ke poresperanta agado estus superflua hodiaŭ. Ho, tute ne! Sed oni pripense agadu kaj ne klopodu eternigi celadon, kiuj nur estas necesaj por komenca disvastigo. Praktika ekzemplo. E. T. sendube estas belegaj kaj utilaj gazetoj. Gi kresku kaj floru! Gi estas pure poresperanta. Prave! Sed mi vidas tagon, kiam ekzistos poresperantaj ĵurnaloj — naciaj kaj internaciaj — tute similaj al la naciilingvaj ĵurnaloj politikaj, nur verkita en Esperanto...

Eble multaj samideanoj bedaŭras tian evoluon, pensante, ke Esperanto estonte estos misuzata al interklasaj, politikaj, ŝovinistaj, partiaj, religiaj bataladoj, al pure kapitalistaj aŭ eĉ pli malbonaj celoj, kio estus peko kontraŭ la „interna ideo“.

Eble ili estas iomete pravaj. Sed ni estu realistoj! Neniam estos eble, tute forigi la diferencojn inter klasoj, nacioj, partioj, religioj. Kontraŭe, ĉiu vere sincera homo estas devigata en sia konscienco, esti misisto de sia interna konvinko, trovita per diligenta sinpruvo senegoista...

Tamen la „interna ideo“ utilos multe. Praktika ekzemplo. Kiam ekzistos naciaj poresperantaj gazetoj, estos facile por ĉiu homo en la mondo legi ankaŭ alilandajn gazetojn politikajn kaj tiamaniere al si formi ĝustan juĝon pri politikaj diferencproblemoj. Hodiaŭ la plimulto nur legas kaj kredas, kion skribas la ŝovinistaj gazetoj enlandaj sen respekti same la rajtojn de la najbara ŝtato. Plue ĉiu seipovante nian helpingvon povas persone intertrakti kun alilandanoj kaj konvinki sin mem, ke ankaŭ ili estas homoj kaj ne la malsatigebaj ŝovinistoj kiel diras la ŝovinista gazetaro enlanda...

Mi finas per jena penso. La diferencoj de la opinioj kaj interesoj restos. Ĉiu estu misisto de sia sincera konvinko. Tamen povas venki la interna ideo. Oni nur agadu ĉiam respektante la homideon, oni agadu laŭ la spirito de vere kristana toleremo! Oni pripensu, ke la intima sincera konvinko religia, socia kaj politika estas sanktejo, kion oni ne devas tuŝi per malpuraj manoj aŭ malsanktigaj per ofendaj vortoj... tiam venkos la interna ideo.

Ne por juĝi, sed por konstati faktojn mi aldonas kelkajn sciigojn precipe interesajn por katolikaj samideanoj. Pli kaj pli kreskas la poresperanta agado ankaŭ sur la religia kampo. Vi ĉiuj ja konas la fervoran klopodon de la „eklezia Esperantista ligo“ kun ĝia bela organo „Eklezia revuo“. Ĉefa celo estas reunigi de ĉiuj kristanaj eklezioj. Ni katolikoj simpatie salutas tiuclajn klopodojn, postulante tamen la absolutan memstarecon kaj integrecon de la katolika doktrino. Plue nia samideanaro konas poresperantajn klopodojn krei teozofian ligan tutmondan (revuo Espero Teozofia).

Plue mi raportas pri la „sennaciuloj“, socialista-komunista movado, kies pure poresperanta organo „Sennacia revuo“ en nerespektema tono mokis pri katolikajtoj. Alia tre interesa novaĵo estas la ekkomencinta poresperanta klopodo de Budhanaj rondoj pere de Esperanto disvastigadi la Budhismon en la mondo. Nove aperanta revuo „La paco“ raportas pri tio...

Tiuspecaj poresperantaj klopodoj, kies nombro ni povus plimultiĝi ĉi tie, sur religia aŭ religie-socia kampo montras jam hodiaŭ la venontan evoluon. Hodiaŭ estas nur semoj kaj junaj plantetoj. Sed venos la tago, kiam estos arboroj kaj arboregoj...

Ŝajnas superflue akcenti la konsekvencon por ni katolikaj.

Argus.

Sro Josef Seelig, Wien, XIX., Krottenbachstraße 54, deziras korespondadi kun samideanoj el la tuta mondo.

Ĉiuj samreligiaj, kiuj sendos ĉ. 30-50 poŝtmarkojn malofte de sia lando, certe ricevos same tiom da belaj hungaraj poŝtmarkoj. Popp Zoltan, Miskolc, Szentpéteri kapu 29/a, Hungario.

Sro W. Mudrak, Wien, XV., Gebr. Lang-Gasse 7 (Aŭstrujo), deziras korespondadi kun samideanoj el la tuta mondo pri mond-paco (germane, ĉeĥe kaj esperante). Mi respondas certe.

Sro Anatolio Volohov en Tambov, Kambarovskaja 48 (Rusio), deziras korespondadi kun gesamideanoj el ĉiuj landoj pri diversaj temoj.

Sro Heinrich Rhein, Mainz (Germanujo), Hofengarten 4, interŝanĝas poŝtmarkojn kun samideanoj el ĉiuj eŭropaj landoj. Valoro laŭ Senf aŭ Michel.

Sro Herm. Andris, komercisto, Oberried, Breisgau (Germanujo), interŝanĝas poŝtmarkojn, bildkartojn kaj deziras korespondadi (Esperante, germane, itale, france, angle) pri ĉiuj demandoj.

Sro A. Marinović, VI, zandarm. brigade Split, Dalmacija (Jugoslavujo) deziras korespondi kun samideanoj el ĉiuj landoj, precipe kun fratinoj.

Sro Pedro Juarez Cano, Santa Clara, Apartado 148 (Cuba), deziras interŝanĝi poŝtmarkojn, poŝtmarkojn, fotografiajn kun samideanoj el la tuta mondo. Li sendas de Cuba.

Sro József Bulaki, Warszawska 59, Częstochowa (Polujo), deziras korespondadi per poŝtkartoj ilustritaj kaj interŝanĝi gazetojn kaj poŝtkartojn ilustritajn (bfl).

Sro Mieczysław Chyry, Stodolna 14, Częstochowa (Polujo), deziras korespondi per poŝtkartoj kaj leteroj.

Sro Władysław Gawenda, Mirowska 6, Zawodzie-Częstochowa (Polujo), deziras korespondadi per leteroj kaj poŝtkartoj.

Poŝtmarkkolektantoj atent! Mi interŝanĝas poŝtmarkojn kun la tuta mondo, sende al mi poŝtmarkojn kaj mi ankaŭ sendos belajn hungarajn poŝtmarkojn. Németh László, Miskolc, Minorita rendház, Hungario.

Sro Jos. Knytl, komercisto en Nové Město, Metují, Ĉeĥoslovakujo deziras interŝanĝi poŝtmarkojn kaj poŝtkartojn ilustritajn. Sro Jan Kuban, Plzeň, Jagelonská 9, Ĉeĥoslovakujo deziras interŝanĝi leterojn.

Mi deziras korespondadi en Esperanto kun samideanoj el ĉiuj landoj, precipe kun kolektanto(in)oj de poŝtmarkoj kaj kartoj ilustritaj. Sro Kazimierz Welz, seminariano, Seminario, Pomorano, Polujo.

Estro de la 3ª ordo de s. Francisko deziras ŝelĝi pri la agado kaj diavastigo de l' ordo en aliaj landoj. Frideriko Stelkens, Breberen, poŝto Gangelst (Rheinland), Germanujo.

Kiu deziras korespondadi kun gesamideano el Ĉojnice bonvolu skribi al Sro K. Majorkiewicz, instruisto en Ĉojnice (Polujo), Pt. Kol. Jadowi 2.

Aŭstralio: Korespondadi deziras kun katolikaj samideanoj ĉiulandaj l. p. K. p. m. Patrik Leahy, 36 Royal st., East Perth, West-Aŭstralio.

Mi deziras korespondadi kun seminarianoj de la tuta mondo. Joan Font Giralt, stud. teol., Cefdelegito de Moka. Seminario. Girona (Hispanujo).

Sro J. Bernhard, München 12, Guldenstraße 32/4. R. — deziras interŝanĝi poŝtkartojn ilustritajn (prefere preĝejo, monumento) bfl. Poŝtmarkojn (mi ne sendas antaŭe) kun la tuta mondo.

Sro József Zakasewski, Częstochowa, "Częstochowianka" Polska deziras interŝanĝi poŝtkartojn kaj poŝtkartojn ilustritajn.

LEIPZIG-A FOIRO

La ĝenerala internacia Foiro de Germanujo

La unua kaj plej granda Foiro de la mondo. Same grava por ekspozantoj kaj por aĉetantoj.

Ĝenerala Specimenfoiro kun Foiroj por Tekniko kaj Konstrufako

Aŭtuna Foiro 1922 de la 27a de aŭgusto ĝis

2a de septembro:

Printempa Foiro 1923 de la 4a ĝis 10a de marto.

Informojn donas kaj aliĝojn akceptas la Foiroŝefo por la Specimenfoiroj en Leipzig:

MESSAMT FÜR DIE MUSTERMESSEN IN LEIPZIG

Nove aperintaj broŝuroj:

De Hanna Suppli, ĉefsekretario de Moka:

En germana lingvo:

18 monatoj internacia katolika junula laboro.

16 paĝa. Informas pri la ĝisnuna laboro de Moka.

La mondlingva problemoj kaj la katolika Eklezio.

24 paĝa. Bonega propagandilo por la disvastigo de Esperanto inter katolikoj.

Esperanto-Kateĥismo.

32 paĝa; 50 demandoj kun respondoj. Nova propagandilo por Esperanto.

En Esperanto:

Kiel oni fondas kaj organizas Esperantan grupon?

32 paĝa; dua, plibonigita eldono.

Ĉio estas aĉetebla ĉe PAŬLUS-ELDONEJO, Graz (Aŭstrujo), Karmeliterplatz 5.

Se vi serĉas livrejojn por ĉiuspecaj komercaĵoj kaj industriaj aŭ se vi deziras akcepti la reprezentadon de eksportfirmoj, turnu vin en via propra intereso al la

Komercista Esperanto-grupo

Freiburg i. Br., Germ.

Katharinenstraße 14

kiu havas bonajn rilatojn al germanaj industriaj kaj komercaj rondoj, Perado senkosta. — Al demando aldonu respondopuponon!

Internacia Antaŭkongreso

Aŭgusto 1922.

Samideanoj al ĉiuj landoj estas kore invitataj.

Adreso: Esperanto-Amt Danzig, Herrengarten-Kaserne.

„WIGE“, Christliche Wirtschaftsgemeinschaft r. G. m. b. H. Graz (Österreich), Karmeliterplatz 5.

A. Spar-Abteilung.

Einlagen gegen Büchel. — Zinsenzuschreibung ganzjährig. Zinsfuß derzeit: kündigungsfrei: 7%; kündigungspflichtig: 8%.

B. Warenverkehrsstelle.

Lebensmittel, Kolonialwaren, Schuhe, Textilien en gros & en détail.

Wirtschaftlicher Sammelpunkt aller katholischen Institute, Organisationen etc.

Antaŭanonco!

En kelkaj semajnoj aperos

Katolika Pregaro

Bonpapa — Bele bindita — Aprobita — Poŝformato.

Antaŭ mendojn akceptas: PAŬLUS-ELDONEJO, Graz, Karmeliterplatz 5.

Kiu deziras legi interesan gazeton, abonu

„La Progreson“.

Ĝi estas skribita nur en Esperanto kaj enhavas diversajn sciencajn artikolojn, rakontojn, felietonojn, versaĵojn ktp., de bonaj esperantistoj. Aperas progres. — Jara abono 20 ĉ. K.

Adreso: „La Progreso“, Plzeň, Ĉeĥoslovakio.

Redakcio: Houškova ul. 32. Administracio: Poděbradova 6.

„WIGE“, Internacia Kristana Ekonomia Societo k. l. g. Graz (Aŭstrujo), Karmeliterplatz 5.

A. Sparkaso.

Monenpago per ŝparlibretoj: poŝara rentumpago, nuntempe procent-mezur: por ĉiutaga repago: 7%; por laŭtempe limigita repago: 8%.

B. Komerca sekcio.

Aĉetas, vendas, peradas ĉiuspecajn nutraĵojn, koloniproduktaĵojn, ŝuojjn, teksaĵojn ktp. pogrande kaj po malgrande.

Ekonomia, kunligilo de ĉiuj katolikaj institutoj, organizaĵoj ktp.

Societo anonima

CIGARFABRIKO
Ph. De Ruiter & Zoon
Culemborg (Nederlandoj).

Tutmonda eksportado.

Korespondantoj! Atentu!

Ĉiu el vi havas, kiel mi scias laŭ propra aperto, la deziron, posedi fotografiajn de sia korespondanto aŭ -ino. Sed la kutimaj fotoj estas hodiaŭ tro multekostaj por tiu ĉi celo. Mi povas al vi liveri por ĉi tiu interŝanĝo tre malmultekostajn.

belajn vizitkartojn kun via fotografajo.

Prezo por 100 kartoj (formato 95:45 cm) kun bildo kaj nomo 50 gmk. Ĉiu plia linio da teksto 2 Mk. pli; sendkostoj 6 Mk. 100 poŝtkartoj kun via portreto aŭ ia bildo (grupoj) 70 Mk.; sendkostoj 9 Mk.

50 umarkoj kun via bildo 35 Mk.; sendkostoj 4 Mk. 100 gruparkoj kun via bildo 45 Mk.; sendkostoj 4 Mk. Postula specimenoj! Skribu la pretekston klarega, eble double. Via fotografajo estos resendata sendefekte. Livertempo nedeviga. Alsendo per rekomendita presajo.

... Vi demandas, ĉu mi estas kontenta, kaj mi respondas „Jes! treege! Vi laboro estas bonega kaj beleaga.“ — Konrado Domenech, Gerono. ... Mi povas diri, ke ili estas bonegaj kaj beleagaj. — J. V. Holléman, Bergenopzoom.

Ferna-Versand, Plauen im Vogtland (Germanujo), Antonstraße 31.